

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională politică-poporală înființată în anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an . . . . . Lei 160—
Pe o jumătate de an . . . . . Lei 80—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
(lângă Poșta)

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12

Prețul inseratelor:

Un șir petii 8 Lei pentru fiecare publicație

Ajutorarea plugarilor

Aproape în toate statele se pune astăzi problema ajutorării plugarilor. Unde auzeai înainte de războiu vorbindu-se, ca statul să se ocupe de valorizarea, de finanțarea recoltei? Marii proprietari lucrau cu băncile, ce împrumutau bucurii capital marilor proprietari, ca să-și valorizeze produsele. Și o făceau aceasta având garanții serioase, că bani nu sunt pierduți nici în anii de lipsă.

Cu împărțirea pământului, bărcile au fost mai binevoitoare față de industrie, căci ele dădeau mai multă încredere. În fața acestor lucruri plugarii stăpâniți de săracie și de concurența altor plugari, ce lucrează cu unelte mai bune, numai prin însoțirea cooperative va putea învinge toate greutățile. De aici, să nu se creadă că momentan se va putea salva și îndrepta situația tristă a plugarului.

E lucru așa de cunoscut, că agricultura aduce venitul cel mai nesigur. Când nu se fac cereale, este lipsă de cereale, când se fac, nu se prea cumpără, căci sunt prea multe. Apoi mai sunt și alte piedeci, ce fac ca negustoria de cereale să fie cea mai nesigură.

Iarăși se știe, că cu cât tehnica (mașinile) sporește și înaintează, făcând noi îmbunătățiri și invenții, plugăria rămâne tot mai după ușe. Chiar și în America, țara progresului și a tuturor posibilităților, agriculturii îi merge greu. Și acolo statul a dat 500 de milioane de dolari pentru ajutorarea plugarilor, când ar fi prea multe oferte de cereale pe piață și ar scădea prețul.

La noi guvernul încă a ajutat și ajută plugarii, numai că nu poate ajuta pe fiecare. Guvernul ajută cooperativele, care sunt făcute pentru folosul plugarului concurat, apăsător de săracie și speculat de samsari.

Ajutorarea plugarului o are actualul guvern înscrisă în programul său economic. Atunci se va zice: Dacă o ere, de ce nu ajută plugarul? Acestora le spunem clar, că s'a ajutat cât s'a putut. Nu putem cere ca într'un an să se repare greșelile a 10 ani de neglijare a agriculturii.

Să socotim numai legile aduse pentru ajutorarea agriculturii, organizarea agriculturii în cooperative, reducerea taxelor vamale, înlesnirea plugarilor de a folosi gunoii artificial, mașini agricole și grâu de sămănat etc. A mai rămas un punct însemnat, care atârnă de străinătate, creditul agricol. Sunt speranțe, că vom putea căpăta și aceste împrumuturi și atunci cu siguranță că toate măsurile, ce nu se pot lua și duce la îndeplinire din lipsă de bani, își vor da roadele convenite spărgând criza în care astăzi ne sbatem.

Dacă această criză nu ne-a lăsat încă să vedem înfăptuită toată politica guvernului, așa după cum intenționează a sprijini plugarul, totuși o spunem cu capul ridicat, că s'au făcut încercări îndrăznețe ajutându-se cât s'a putut plugarul.

Intovărășiți-vă în Cooperative agricole!

A patra scrisoare a dlui I. Mihalache către plugari

Fiecare om își are meșeria lui; că nu e cu puțință să le facă unul pe toate. Așa e și cu o țară: fiecare își are gospodăria ei și felul ei de viață.

Unele se țin mai mult de agricultură, altele se ocupă mai mult cu fabricile.

Și așa se ajută și se împlinște una pe alta: țara agricolă vinde pâine țării cu fabrici, iar țara cu fabrici vinde pluguri și stămburi și alte fabricate țării agricole.

Noi suntem o țară agricolă. Nădejdea noastră este în grâu, în porumb, în orz, ovăs, legume, fructe, vin și alte roade ale pământului; apoi în vite, lapte, brânzeturi.

Trebuie să ne silim să producem și pentru hrana celor ce trăiesc în țară și pentru vânzare la străini. Ca să avem cu ce să plătim târgurile la fabricile lor.

Apoi ce facem, să facem lucru bun ca să le placă și să facem și mult, că să nu ne coste scump; că dacă ducem marfă proastă și scumpă, n'o cumpără nimeni.

Trebuie să ne ținem la pas cu țările cari fac agricultură înaintată.

Ce avem de făcut?

Pe lângă munca înțeleaptă a fiecăruia, se cere să ținem cotul strâns, unul cu altul, întovărășiți în Cooperative agricole.

Pentru ce?

Pentru a avea o bună recoltă

1. Ca să avem agricultură bună, se cere (între altele) să avem unelte bune.

Meseriașul bun se cunoaște după scula bună: face treabă, iute și bine. Numai cărpaciul umblă cu scule proaste. Așa e și meșeria pământului. Nu poate ține piept plugul prost, plugului bun, și coasa proastă, coasei tăioase.

Ne trebuie: pluguri bune, grape bune și tot astfel: tăvăluge, semănătoare, batoze, trioare, tractoare și câte altele.

Am fost de curând în Dobrogea și m'am mirat că țărani n'au întors miriștele. M'am lămurit îndată: toți erau ocupați cu treieratul, căci acolo se treieră cu cai ca pe vremea lui Pasvante — lipsind batozele. Câtă pierdere de vreme și ce amestecătură de bucate!

Cum o să ție oamenii această luptă cu plugarii din America, unde s'au făcut mașini care deodată: seceră, treieră, vântură și lasă pe urmă paie deoparte, și sacii cu grâu curat, legați și cântăriți gata de altă parte?

Iată o mare nevoie a agriculturii noastre de azi: uneltele și mașinile agricole.

Organizarea vânzării cerealelor

2. O a doua mare nevoie este vânzarea.

Marfa trebuie curățită, înmagazinată, păstrată până când se poate vinde cu prețul ei adevărat, așa cum îl fac piețele mari europene.

Dar unde s'o păstrezi? Iată nevoia magaziiilor mari, cari în alte țări, depozitează,

vântură, usucă și curăță cerealele fără să puie omul mâna (numai cu mașinile).

Și ce te faci de bani, până când să se ridice prețul? Zice proverbul: „marfă bună — bani gata”.

Așa e, dar trebuie organizare. În alte părți când ai pus grâu la magazie, primești o țidulă (warantă) și această țidulă merge la bancă drept bani.

Ne silim să facem și noi la fel, acume, prin Banca Centrală Cooperativă, care a și închiriat magazinele din gări în acest scop.

Voim să scăpăm comerțul de cereale, de samsarii cari vor să ia rodul muncii plugarului pe degeaba.

Banca Națională a pus la dispoziția Băncii Centrale toți banii de care va avea nevoie pentru a-i da ca „avansuri” (arvună), la plugarii ce doresc să-și vândă roadele prin Băncile Populare.

Dar ca să se poată folosi, plugarii trebuie să se organizeze în tovărășie.

Industrializarea grânelor

3. Țările înaintate în agricultură se silesc să nu trimită pe piețele streine roadele lor, așa cum ies din pământ, ci să le prelucreze, să le schimbe, sau — cum zic ele — să le industrializeze; adică în loc de grâu — să vândă făină ca să dea de lucru și morilor și să oprească țărățele în țară pentru vite; apoi, în loc să trimetă vitele vii, să vândă numai carnea lor, ca să economisească transport și hrană, piei, coarne, mește; și tot astfel: în loc de lapte, brânză, unt; și așa mai departe.

4. Plugarii trebuie să ție rândurile strânse și pentru altceva: să se lumineze unul pe altul, să cheme între ei oameni cari să-i învețe; să se ajute, să se apere.

Folosul cooperativelor agricole

Iată deci patru mari nevoi pe cari plugarii mici nu și le pot împlini în parte, fiecare, despărțiți unul de altul.

Căci ce poate face el singur, plugarul cu 2—3 hectare?

Ce mașinini agricole poate el folosi?

Ce înmagazinare și ce vânzare poate face el fără samsari?

Ce „industrializare” poate face el cu laptele lui dela o vacă, cu vita lui pe care o vinde?

Ce școală poate să-și facă el, de unul singur? Ce credit lesnicios poate găsi la banca negustorească?

Mulți au socotit, că acest lucru a fost cu puțință numai pentru marea agricultor. Și de aceea au susținut, că numai pe marea proprietate se poate face agricultură înțeleaptă și rodnică — și că împărțirea pământului aduce scoborârea producției.

Poate că așa ar fi, dacă micul agricultor nu se „organizează” și nu se luminează.

Dar leacul s'a găsit: întovărășirea țărănilor în cooperative agricole, cari aduc: și

bani și unelte și vânzare rânduie și industrializare.

În toate țările unde mici plugari s'au organizat în cooperative, producția micii proprietăți a întrecut pe a mării proprietăți. Și e firesc să fie așa. Căci cooperativele folosesc tot ceea ce folosește marea proprietate (capital, mașini, vânzare, industrializare), iar pe deasupra: atâtea minți (din ce în ce mai luminate) lucrează cu trageră de inimă, fiecare pentru el — iar nu de mântuială ca pentru alții. Și se folosesc și de lumina cărutarilor pricepuți în ale agriculturii.

Trebuie neapărat să ajungem și noi acolo.

Deocamdată la noi se cunoaște aproape numai un soi de tovărășii agricole: Băncile populare, cari dau bani cu împrumut. Și folosul lor (măcar că n'au prea avut bani) e simțit: au aprovizionat populația cu hrană, cu sămânță, cu împrumuturi — cu mai multe înlesniri decât au găsit proprietarii mari pentru moșii lor.

Și curând, când Creditul Agricol va lua ființă, folosul lor va fi și mai simțit.

Dar ele nu sunt de ajuns

Trebuie să înființăm adevărate Cooperative Agricole („de producție”).

a) În satele de câmp ele vor aduce uneltele și mașinile trebuincioase, cu sprijinul Statului, Camerelor Agricole și Băncilor populare; instrumentele mărunte vor fi împărțite pe preț de cost (luate de-a dreptul dela fabrici) la plugari, iar mașinile (tractoare, batoze și altele) vor fi gospodărite de cooperativă;

b) Vor arenda magazii pentru depozitarea cerealelor și vor construi în gări și porți silozuri (adică magazii mari, cu ochiuri pentru fiecare fel de grâu și cu încălzire și curățire mecanică); vor alege și curăți cerealele ca să le aducă pe piețele Europei, pe calitate, cum le duc și americanii.

În satele de dealuri, vor organiza vânzarea fructelor și a vinului.

c) În satele de munte, se vor ocupa de creșterea animalelor, lăptărie și brânzeturii și alte feluri de industrializări a produselor agricole.

Danemarca și Olanda sunt țări de mici plugari și viața lor — tot așa de industrializată ca a țărilor industriale cum sunt: Anglia, Germania, Franța — se ține din industrializarea agriculturii, care mărește prețul mărfurilor agricole și dă de lucru celui ce are pământ și celui ce n'are — de trăiesc și unul și altul, tot așa de bine.

Toată viața lor economică se țese pe urzeala Cooperativei Agricole.

Acolo trebuie să ajungem și noi ca Danemarca și Olanda. Și drumul este: Cooperajia Agricolă;

d) Se vor ține în legătură cu agronomia de meserie, cu slujbeșii Ministerului de Domenii, cu Camerele Agricole, fermele, școlile de agricultură, etc.;

e) Mai târziu vor face prin bună înțelegere și o rânduială în culturi.

Statul este hotărât să ajute Cooperajia Agricolă.

Ministerul de Domenii împarte sămânță, îngrășăminte și unelte agricole de curățat sămânța, cu preț redus, prin Cooperativele Agricole; iar în anul viitor va face-o pe scară întinsă.

„Oficiul Național al Cooperativei” stă gata cu statute și indemnuri, ori cărui sat, care dorește și consilierii agricoli au ordin să ajute imediat ce satul cere.

Plugari, întovărășiți-vă în Cooperative Agricole.

I. Mihalache
Ministrul Agriculturii

Noua lege cu Reforma Administrativă

a eșit de sub tipar. Ceice doresc să se orienteze asupra alegerilor comunale viitoare, să-și comande această carte, care cuprinde pe lângă legea însăși, multe deslușiri și îndrumări date de dl Dr. AUREL DOBRESCU, subsecretar de stat și deputat de Făgăraș. — Comanda să se facă la Librăria „Foia Poporului” în Sibiu. Amănunte vezi la anunțul din pag. 4.

Conferința reparațiilor orientale

În ziua de 16 Septembrie s. c. s'au întrunit la Paris reprezentanții marilor puteri, cari împreună cu delegații României, Jugoslaviei, Greciei, Cehoslovaciei, Ungariei, Austriei și Bulgariei, vor hotărâ partea ce se cuvine, sau mai bine zis, datoriile de războiu ale statelor din răsărit.

La această conferință se va fixa definitiv, pe baza tratatelor de pace, valoarea clădirilor, căilor ferate, drumurilor etc., cari au trecut la statele noi. După ce se va stabili costul acestora se vor socoti și datoriile de războiu ce le datorează statelor tinere.

La această conferință se va discuta și chestia optanților unguri așa după cum a cerut dl N. Titulescu. Adecă Ungaria va retrage din plata ce ne datorează despăgubirea optanților.

Delegația română este condusă de dl N. Titulescu. Lucrările conferinței vor dura aproape trei luni.

Desbaterile dela Geneva Liga Națiunilor în slujba păcii

La Geneva marii bărbați de stat ai tuturor popoarelor, se întrec în a ține discursuri, unul mai strălucit ca altul. După ce a vorbit Briand, primul ministru al Franței și Macdonald ministrul președinte al Angliei, a ținut un discurs și dl Stresemann ministru de externe al Germaniei.

Dl Stresemann a spus dela Geneva tuturor nemților, că după toate criticile aduse lui de naționaliștii germani, pentru politica de apropiere cu foștii inamici, astăzi Germania plătește numai un sfert din pagubele de războiu. A arătat apoi, că Germania astăzi este foarte mulțumită de felul cum a fost tratată de Franța și Anglia. La urmă a încheiat cu declarații și asigurări de pace din partea Germaniei.

Într'adevăr aceasta sesiune a Ligii s'a ținut într'o atmosferă de înfrățire, făcându-se pași destul de înaintați pentru consolidarea păcii și a înfrățirii popoarelor. În toată această sesiune a fost un fel de sărbătorire a biruinței și a înțelegerii, la care s'a ajuns în conferința dela Haga.

Între numeroșii oratori, trimiși ai tuturor statelor, contele Apponyi delegatul Ungariei, s'a arătat mai războinic și mai nemulțumit de Liga Națiunilor. A protestat vehement spunând că, minoritarii n'au destulă siguranță și garanție din partea Ligii. A atacat problema desarmărilor spunând că pe nedrept au fost desarmate forțele învinse.

Miercuri dimineața a venit la rând ministrul de externe al României dl G. Mironescu, care a ținut un mare discurs, ce a fost mult aplaudat de membrii Ligii și laudat de foile străine. Dl Mironescu a trecut în revistă problemele dela ordinea zilei și idealurile Ligii, la care România se asociază cu sinceritate. În vorbe bine cumpănite d-a sa a subliniat dorința covârșitoare pentru pace, de care este pătrunsă România.

Dl ministru Mironescu a spus, că astăzi trei mari chestiuni agită spiritul omenesc și anume: federalizarea (asocierea) statelor europene, extinderea arbitrajului (impăciuirii) menit să statornicească pacea, și desarmarea tuturor popoarelor.

După aceea dl Mironescu a răspuns svârcolirilor maghiare, contele Apponyi și acum a căutat să tulbure atmosfera de pace a Ligei, prin șovinismul și iredentismul ce l'a adus la Geneva delegații Ungariei. Dl Mironescu a spus contelui Apponyi respicat, că prima condiție a celor asociați este, să respecte contractul încheiat și prin urmare și Liga Națiunilor numai până atunci va putea sta la înălțimea la care s'a ridicat, până când respectă tratatele de pace.

Degeaba se vâicărește Ungaria, cerând schimbarea tratatelor de pace, căci ajunge careghioasă, acum când Liga se frământă și lucrează de zece ani tot pentru întărirea și aplicarea contractelor.

Dl ministru de externe al nostru a încheiat în aplauzele furtunoase ale marilor bărbați ai lumii cu cuvintele:

„România a tres din istorie învățământul, că numai acele lucrări n'au durat, cari au

avut la baza lor nedreptatea. Astăzi s'a făcut dreptate națiunii române, care și-a putut strânge într'un mănunchiu ramurile ei oropsite de atâta vreme. De aceea tratatele vor fi cu energie apărate de poporul român. Este o datorie pentru toată lumea să vegheze ca să înțeleze propaganda de ură. Nu poate exista pe lume un popor mai aleșat ideii de pace decât poporul român, căruia prin realizarea unității naționale i-s'a deschis o viață nouă și care are nevoie de a o face trainică, pentru a se consolida și propăși.”

Pregătiri pentru alegerea consiliului general al cooperativei

Duminea 15 Septembrie 1929 s'au ținut adunări generale județene pentru alegerea delegațiilor, cari la rândul lor în ziua de 22 Septembrie 1929 se întrunesc la București, să aleagă 9 membri în consiliul general al cooperativei, instituție prevăzută în noua lege a cooperativei.

Rezultatul din întreaga țară ne dovedește, că liberalii, cari au căutat să și arete forța politică prin cooperative, au suferit o mare înfrângere, nefiind aleși decât la Bacău prin trageră la sorți, la Vaslui și Dâmbovița. Pe toată țara s'au ales 149 delegați (fiecare județ a ales 1—3 delegați, după numărul cooperativei din județ).

Județul nostru alege 2 delegați. Cu sașii se ajunsese la înțelegere, pentru a alege 1 român și 1 sas. La adunare s'au prezentat 33 de români și 27 sași. Dar ce s'a întâmplat în cursul alegerii? Sașii n'au votat conform înțelegerii, — persoana dorită de majoritatea românilor, — ci s'au împărțit în două, votând pe doi români, ceea ce a avut de urmărire căderea persoanei dorită de guvern. Când s'a cunoscut rezultatul, a fost o adevărată consternare.

Relevăm acest fapt pentru a afla sus, cât de mult ne putem bizui pe oamenii dlui deputat Hedrich. Noi am dori, ca în mișcarea cooperativă să nu se mai facă experimente ușoare, căci acestea pot duce la revolta maselor românești.

Alegerea consiliului Camerii de Comerț și Industrie Sibiu

În urma schimbării legii camerelor de comerț și industrie, în vară s'au făcut noi alegeri a consiliilor de administrație dela aceste camere. Câteva alegeri au fost însă amânate pe 29 Septembrie 1929, cu motivarea că nu erau făcute toate pregătirile necesare. Între alegerile amânate a fost și cea dela Sibiu, pentru care în 18 Sept. 1929 s'a depus la tribunal următoarea listă pe categorii:

Categoria I (comerțul mare și bănci): Dr. Ieronim Stoichitița, Hans Bergleiter, Nicolae Frâncu, Iosif Jikeli, Ioan Bozdog, Iuliu Wermescher, toți din Sibiu. — Supleanți: Avram Esianu, Iuliu Baumann, Dumitru Munthiu Reci, Dr. O. F. Jickeli, P. Mocian, R. Masckalko.

Categoria II (comerțul mic): Aurel Popescu, Eduard Ruck, Gheorghe Morariu, Ludwig Gerber, Dumitru Papp, Onisifor Răcuciu Săliște, Traugott Wachner, Gheorghe Baciu Orlat, Carl Kovats, Nicolae Ghișe Poiana. — Supleanți: Petru Ciocone, Victor Maurer, George Limpede, Victor Loew, Lazar Hedu, Stan Roșca Săliște, Hans Gaszner, Nicolae Dragomir.

Categoria I (industria mare): Nicolae Bratu, Sigismund Dochler, Ioan Herbert, Dr. Ioan Muțiu, Richard Rieger, Dr. Felix Schullerus. — Supleanți: Vasile Hoza, M. Fleischer Cisnădie, Dr. O. Herzog, Emil Petruțiu, Dr. H. Jikeli, Dr. V. Mesch.

Categoria II (mica industrie): I. Borges, Ig. Klubitschko, Traian Marian, Vasile Popa Săliște, Iosif Stefan, Nic. Zaharie, Eugen Dorstenstein, Ioan Bedeleian. — Supleanți: Const. Răcuciu Săliște, Iosif Botschner, Nicolae Loloiu Orlat, Ioan Lazar Gurarului, Herman Keop, Dumitru Beju Săliște, Gustav Groisbeck, Vasile Sasu Rășinari.

Fiind aceasta singura listă depusă, în ziua de 29 Septembrie c. va fi declarată aleasă. Înțelegerea cu sașii s'a făcut pentru a se împiedeca depunerea mai multor liste. În consiliu României au majoritatea și anume sunt: 16 români și 14 sași.

Inconjurul lumii prin aer

Dela războiu încoace o mulțime de oameni au făcut inconjurul lumii în diferite feluri și chipuri. Toți însă au ocolit lumea pe uscat și pe apă, acum Dr. Eckener din Germania l-a făcut prin aer cu Zeppelinul.

Când stai și te uiți îndărăpt, să vezi cum a fost lumea numai acum câteva sute de ani, observi că omul avea spor la mers aproape numai ca melcul. Acum face ocolul prin aer în jurul pământului. E de înțeles deci să te gândești, că: Unde vom ajunge și ce va mai fi peste câteva sute de ani? Îți stă mintea în loc și nici nu poți să-ți închipui, ce va fi pe atunci.

Trebue să știm un lucru, că dacă aeroplanul în timp de 25 ani, de când a trecut canalul Mânecii între Anglia și Franța a ajuns astăzi să facă ocolul lumii, nu se va opri aci, ci în curând sborul cu aeroplanul va mai face și alte progrese.

În 20—30 de ani, se prea poate că toate trenurile vor fi luminate, încălzite și mâinate cu electricitate. Și cu ce iușală vor umbla atunci? Dar cine mai știe, dacă nu vor călători toți oamenii cu avionul atunci? Minunile științei și ale tehnicii vor aduce alte și alte metode tot mai perfecte și mai bune.

Astăzi putem spune, că s'a înfăptuit și ocolul lumii prin aer, făcând numai trei opriri, în timp de 21 de zile, în care timp sunt socotite și opririle. Dacă am socoti numai timpul de sbor, acesta a fost făcut în 11 zile, 22 de ore și 11 minute, mergând cu o iușală mijlocie de 120 kilometri pe oră.

INFORMATIUNI

De ce s'au desființat unele școli. Este știut că ministerul instrucțiunii a dispus desființarea unor școli. A desființat patru școli normale și câteva gimnazii, dintre cari unele de fapt nu erau, ci figurau numai în bugetul ministerului. S'a găsit un gimnaziu cu șase elevi și opt profesori. Apoi să știe liberalii, cari agită mereu această chestiune că statul nu mai poate plăti anual pentru acei șase elevi câte 150.000 lei de fiecare elev pentru întreținerea gimnazului de dragul dlui Angelescu.

O mare isbândă a aviatorilor români la concursul de aviație al Micel Înțelegerii aviatorii români au fost clasificați întâiu, câștigând amândouă cupele puse ca premii. România a câștigat 225 de puncte, de aceea a câpătat cupa Poloniei și pe a Jugoslaviei. Cehoslovacia a obținut 164 de puncte, Jugoslavia 145 și Polonia numai 140.

Paris—București în 9 ore cu avionul fără coborâre. Căpitanii aviatori români, T. Burduoiu și Iacobescu, au făcut drumul dela Paris până la București în 9 ore și jum., fără oprire. Au plecat la ora 6.39 dimineața din Paris și au ajuns la București la ora 4 și 10 minute după masă. Pentru această întrecere au primit cupa Bibescu pusă ca premiu.

Groznicul foc dela Târgoviște. La marginea orașului Târgoviște în ziua de 10 Septembrie 1929, focul a ars în câteva ore 200 de case. Cu ajutorul pompierilor din București și din Ploești, deabea a putut fi stâns focul. Cele mai multe case sunt ale oamenilor săraci. Focul s'a iscat din negrija unor copii ce au făcut focul lângă o clae de fân. — Grijii de copii, oameni buni!

Câte spitale avem? După statisticele publicate în România, ministerul sănătății are sub conducerea sa 99 spitale, dintre cari 15 pentru tuberculoși. În aceste spitale sunt 13.555 de paturi. Județele mai au în sarcina lor peste 200 spitale, cu 5.148 de paturi. Comunele au și ele peste 43 de spitale cu 1779 de paturi.

Târgul de bucate la Ludoš. În comuna Ludoš s'a înființat Sâmbătă în 14 Septembrie o cooperativă de desfăcere în comun. Pentru a se putea valoriza cerealele și din alte comune din jur, se va ține târg de bucate în fiecare Joie, în comuna Ludoš.

Aviz. Direcțiunea generală a poștelor a luat măsuri, pentru ca în timpul sezonului vânzării de cereale, convorbirile telefonice ale cerealiștilor să aibe întâietate.

În Egipt putem vinde făină. Morile mari din țară depun toate silințele, să câștigăm iar piața egipteană pentru făina grâului nostru. În săptămâna trecută s'a și făcut primul transport de 50 vagoane de făină.

Furtuni, po'opuri și eșiri mari de ape. În Portugalia, în ziua de 14 Sept., au fost mari furtuni. Tot în aceeași zi s'a revărsat un potop nemaipomenit asupra orașului Olonza din Franța, unde apa s'a ridicat pe străzi la o înălțime de 1 metru și jumătate. Au fost dărâmate de ape zece case și două persoane surprinse pe stradă au fost înecate, etc. În India fluviul Indus s'a revărsat înecând totul în calea lui. Pentru salvarea oamenilor de eșirea acestui fluviu s'a hotărât să se trimită avioane ca să fie ridicați, căci cu vapoarele nu pot străbate peste tot locul.

În răsărit nici acum nu s'au mai limpezit lucrurile. Guvernul chinez a telegrafiat reprezentantului său la Geneva să facă atent guvernul sovietic, că aproape în fiecare zi sunt uciși chinezi la granița Manciuriei. Mai ales cu avioanele Rușii fac mereu bombardamente.

T. Fernic va trece Oceanul cu un tip de avion nou. Aviatorul T. Fernic, de origine ardelean, a făcut pe aerodromul New-Yorkului (America) încercări de sbor cu un avion special construit de el. Foile americane aduc laude românului T. Fernic ce a făcut mari schimbări avionului. În curând Fernic va face un sbor direct New-York—București, fără nici o oprire.

Fraude de 2 milioane la Constanța. Cercetându-se gestiunea intendantului cercului de recrutare din Constanța s'a găsit lipsă de peste 2 milioane lei. Parchetul a sechestrat toată averea celui ce a luat acești bani.

Retragerea armatei din Rhenania a început. Din orașul Koblenz regimentul 151 a plecat. Vor mai pleca și alte regimente în această lună.

Mierea ca doftorie. Din cele mai vechi vremuri, mierea a fost socotită ca una din cele mai bune doftorii. Ea s'a folosit contra tusei, a bolilor de stomac și de ficat. Și astăzi se întrebuințează cu folos la multe boale, mai ales la calmare (liniștire) și la nesomn. Mierea e foarte bună și la întărirea copiilor. Ea poate înlocui untura de pește.

Un proces interesant. Tribunalul din Sarajevo (Serbie) a judecat un proces foarte interesant. Ahmed Beram a împrumutat dela o bancă 9000 de dinari (27.000 lei). După un timp el plăti 11.893 de dinari cu camătă cu tot. La plătire a cerut o adeverință despre plățirea sumei. Banca n'a voit să-i dea dovadă mai având de plată doi dinari (6 lei). Ahmed a dat banca în judecată. S'au purtat procese și după mai multe recursuri tot el a rămas de vină. A. Beram e condamnat să plătească cei doi dinari și încă cinci mii de dinari spese de proces. Apoi să-ți mai faci de lucru cu advocații. Pentru doi dinari să plătească acum cinci mii.

La ce folosește țeselatul vitelor. Mulți cred, că țeselatul vitelor nu folosește la nimic, sau cel mult e un lucru făcut ca să aibă ceva de lucru servitorii. E foarte greșită această părere. Țeselatul are mare importanță pentru vită. Întâiu că e plăcută ochilor, apoi vita țeselată e voioasă și mănâncă mai bine. — Plugari țeselați vitele în fiecare zi.

O femeie oarbă se vindecă în urma unei mari zdruncinări sufletești. Medicii din Donai (Franța) au rămas foarte mirați de cazul d-nei Verdière, o femeie de 73 de ani, care orbise acum 30 de ani. D-na Verdière asculta într'o zi o scrisoare ce o citea o nepoată a ei. Conținutul acelei scrisori a mișcat foarte mult pe această femeie și de aceea a plâns tere. După ce s'a liniștit a observat că începe să vadă și din ceas în ceas văzul i-s'a îmbunătățit tot mai mult, așa că acum vede foarte bine. Această minune miră pe toți medicii, deoarece d-na Verdière a fost tratată de cei mai buni doctori și totuși a rămas oarbă și acum printr'o emoție, printr'o zguduire sufletească la vârsta de 73 de ani să se vindece.

O clocoțoare în inima pământului. Niș'e călători suedezi au găsit în insula Bogoslov, în inima pământului, într'un vulcan mai multe mii de ouă de diferite paseri. După ce au cercetat ce poate fi cauza de sunt atâtea ouă în pământ, au găsit, că în pământ, în peștera acelu vulcan, este căldura tocmai cere se cere ca să clocească oul. Paserile au aflat acest lucru, de aceea nici nu mai clocesc, ci își depun ouăle în acea peșteră.

Sfârșitul dureroș al celui mai bătrân om din lume. Cel mai bătrân om din lume a fost socotit hamalul Zoro Aga din Constantinopol. Acest moșneag a fost de mai multe ori căsătorit, ultima soție a fost cu 70 de ani mai tânără decât el. Zoro Aga a ajuns până la vârsta de 135 de ani, rămânând cel mai vechiu om de pe lume. Americanii cei cu bani mulți și dornici de-a avea și de-a vedea lucruri rari a invitat pe acest bătrân să-l filmeze, să-l pună în cinematograful. Bătrânul cum era și sărac s'a învoit și s'a gătat să plece la Hollywood, în America. În seara zilei de 29 August, când se preumbla pe străzile Constantinopolului a fost răsturnat de un automobil. A fost dus la spital, dar în timpul nopții, cu toată îngrijirea mare ce i-s'a dat, a murit din cauza rănilor primite.

Cel dintâu copil din lume născut în aeroplan. Zburătorul J. Gibbins a luat în avion și pe soția sa. În acest drum soția a născut o fetiță drăgălașe. E greu acum că nu știe numele locul unde s'a născut fetița și ce comună să fie declarată locul ei de naștere. În orice caz se va lămurii, dar rămâne faptul că e cel dintâu copil din lume născut în văzduh.

Câți oameni trăiesc pe globul pământului. La institutul internațional din Haga s'a făcut o numărătoare a oamenilor ce trăiesc pe pământ. În această statistică, culeasă după datele din 1928: ne arată, că astăzi pe pământ trăiesc 1.936.567.000 de oameni. În anul 1920 locuiau 1.811.012.000, deci cu 125.555.000 mai puțini decât astăzi. Această spuză de om împărțită pe continente ne dă:

Europa la anul 1928, 478.114.000 și în anul 1922 a avut 449.727.000 locuitori. America la anul 1928: 238.332.000 și în anul 1922 a avut 209.409.000 locuitori. Africa la anul 1928: 140.269.000 și în anul 1922 a avut 132.139.000. Asia la anul 1928: 1.070.483.000 și în anul 1922 a avut 1.012.122.000 locuitori. Oceania (Australia) la anul 1928: 9.369.000 și în anul 1922 a avut 7.615.000 locuitori.

Mulțimea aceas'ă de muritori este risipită pe 145.552.000 kilometri pătrați, cât este suprafața pământului. Socotind câți sunt pe kilometru pătrat, s'a văzut că în Europa sunt 48 de oameni, în America 5,5, Africa 5, Asia 4,8 Oceania 1,1 la kilometru.

Iată că cel mai populat continent este Europa, apoi America, Africa, Asia și Australia.

Prăvălie nouă de POSTAVURI

Cu onoare aducem la cunoștința onor. public, că am deschis în **Sibiu, Piața Regele Ferdinand No. 6**, sub firma

GRAEFF & PREISS

o prăvălie specială de postavuri în care avem toate articolele cari se țin de această branșă, ca: **stofe pentru costume, pardesie, paltoane de iarnă, Ulster, stofe pentru uniforme, și veritabilul „Hlapin“ pentru înaltul cler.**

Ne vom nizu în toată privința, de a servi clienții noștri cât se poate de bine și conștiincios.

Rugând onor. public de a cerceta depozitul nostru bogat asortat **fără obligament de cumpărare** semnăm,

Cu dinstinsă stimă:

Graeff & Preiss

vis-à-vis de Banca Oașia.

„RECORD“

ACENTURĂ ȘI COMISION

Sibiu, — strada Avram Iancu Nr. 11 — Sibiu
Mijlocește împrumuturi de bani, cumpărări și vânzări de case, pământuri, păduri, lemne, cereale, nutreț etc. etc., cum și mijlocirea de locuințe se efectuează grabnic. Tot aci se primește orice lucru de scris la mașină, precum și traduceri. Se găsesc peste 500 de case de vânzare. Contractele de vânzare-cumpărare se fac gratuit.

Ocaziune de cumpărare

Dormitor culoare deschisă de stejar, cu somiere și madrațe din păr de cal, **Pianino** din stejar, culoare închisă cu încreștături de os de elefant, **mobile de bucătărie** și un garderob mare, vopsit alb, pat emailat pentru copil, **mașină de cusut Singer**, covoare și tablouri, perdele și carnișe, gramofon cu 50 plăci, rufărie roșă de pat, de corp și de copil, **halne, lămpi, vase de argint, cristal, porțelan și altmiiile, plăci și cărți clasice**, toate aproape noi, de vânzare foarte ieftin.

Adresa la administrația ziarului.

HANS SALAMON

atelier pentru haine moderne de dame și domni

Sibiu, strada Gh. Lazăr (Iernei) 19

Serviciu prompt! Prețuri ieftine!

11286

Pentru începutul anului școlar!

Noi vindem o mică parte de

SERVIETE

puse deoparte, cu mult sub prețul de cost

G. Orendt & W. Feiri

11190

Ilustrate frumoase

în mare alegere și cu prețuri moderate se află de vânzare la

Librăria „FOAIA POPORULUI“.

Pentru noul an școlar!

Sunt de vânzare la **Librăria „FOAIA POPORULUI“ Sibiu, Strada Mitropoliei 12.**

Revanzătorilor li se dă rabat!

Cărți școlare pentru toate școlile
Caete necesare precum și
Creioane de toate soiurile

Penițe și tocure pentru penițe
Tușuri diferite culori
Cerneluri roșii, negre, vișetee etc. etc.

Revanzătorilor li se dă rabat!

Dacă doriți să aveți un **PIAN** de calitate superioară cu mecanism de repetiție, englezesc, cu prețul cel mai real și cu plățire în rate, binevoitori a Vă adresa la prof. T. Popovici, ori a vizita depozitul său de piano din Sibiu, strada Regina Maria N. 7.

11242

E. DIEKER, dentist

strada Tribunal (Querg.) No. 17. — Sibiu.

a deschis din nou atelierul.

Cereți

catalogul nostru

care va apărea la 15 Septembrie

AMBROSI-FISCHER & Co.

Aiud, jud. Alba

11216

„Vinicultura“

Prima societate română pe acțiuni pentru comerțul de vinuri și spirtoase din Sibiu **caută un cârciumar** pe procente în comuna Porcești.

11239

CLOPOTE

în cea mai bună calitate

Turnătorie de clopote

Uzinele Metalurgice S.p.a. Timișoara IV., str. Andrei Mureșanu N. 3, Telef. 23-42

11186

Atențiune!

Noul atelier de tapițier român, primesc orice lucrări nouă, asemenea orice reparații de brânze, cu prețurile cele mai ieftine. — Lucrez rapid și prompt. — **Vasile Costea** tapițier, Sibiu, Târgul Peștelui (Rozenanger) Nr. 17.

11211

BOALE DE Stomac

de tot felul ca: lipsa de apetit, mistuirea grea, cătărul de stomac, acreala greață și vomarea, șgârci de stomac și peste toate greutățile și căbilitățile stomacului se înătură prin

Esenta de stomac „Verica“

4 sticle 540 Lei. Spesele poștăle și ambalaj în regle propriu la Farmacia „Vulturul Alb“, Lugoj, No. 34 Banat.

Casă cu restaurant

aranjată gata, ocupabilă imediat E de vânzare, str. Lupului în colț cu strada Oașelor Nr. 2 Sibiu. — Se așteaptă amatori până la 15 Octombrie la adresa mai sus notată.

11237

Citiți și răspândiți „Foaia Poporului“

Aviz grădiniilor de copii

La librăria „Foaia Poporului“ Sibiu, str. Mitropoliei 12 se află tot soiul de cartonașe colorate, hârtii de împletit, accede împletit, coale diverse de esuat, hârtie crepe, hârtie de mătase și hârtie lucioasă în toate culorile, cu prețurile cele mai ieftine. Încrecați și vă veți sonvingea!

Dacă doriți!

ca pentru banii D-stra să fiți bine serviți, vizitați

Prima Pietrărie Română la SIBIU

IOAN CHIDU

strada Podului 7/a

Unde se află tot felul de **Cruce și Monumente** pentru cimitire. Executări la clădiri de orice natură. Reparații de tot soiul aparținător acestei branșe. Monumente pentru eroii căsuți pe câmpul de luptă. Pentru informații la momente pentru eroi, stau la dispoziție absolut gratuit. 10085

Pentru orășeni!

Pentru săteni!

A apărut

Noua lege pentru organizarea administrativă locală

Cu deslușiri și îndrumări de

Dr. AUREL DOBRESCU, deputat de Făgăraș.

Carte absolut necesară și folositoare în fața alegerilor comunale și județene. La lege se mai află edaus Expunerea de motive a guvernului, cum și un Indice alfabetic, care ușurează înțelegerea oricărui cuvânt juridic (înalt), căutarea unui articol sau :: altă chestiune, ce cuprinde legea în 572 articole. ::

Broșura se extinde pe 352 pagini.

Prețul ediția pentru autorități Lei 100.—
„ populară „ 80.—

Un singur exemplar trimis cu ramburs **20 Lei** în plus.

Dela 3 exemplare în sus se trimit plățite de poștă.

Comandele sunt a se adresa la:

Librăria „FOAIA POPORULUI“ Sibiu str. Mitropoliei 12.

Cartea se află de vânzare și la celelalte librării mai mari din țară.

Lupta pentru prețul grâului

În bătălia stabilizării prețului la grâu, plugarul român plătește scump jocul merilor negustori de cereale. Acest joc îl plătesc și plugarii din alte țări. Și iată de ce:

Negustorii mari de cereale, în general americani, s'au asociat într'un trust puternic. Ei s'au hotărât, ca să bată în jos prețul la cereale și să falimenteze pe toți negustorii ce n'au intrat în trust. Apoi, după ce au pus ei stăpânire pe piață, să urce prețul după cum le convine.

Zis și făcut. Au și pomit la lucru. Întâi au început lupta pentru scăderea prețului la cereale pe piața franceză. Și nu le-a trebuit mult, până au forțat costul grâului la preț de bajocoră.

În fața acestei stări cu urmări păgubitoare pentru plugarii francezi, în Franța s'au cercetat cauzele și s'au luat măsurile de îndreptare. S'a aflat adecă, că pentru scăderea prețului grâului francez s'au instalat în porturile Franței o mulțime de moti sistematice, ce macină numeii grâu din Canada, spunând că cel francez e de calitate inferioară. Aceleași lucru l-au făcut în Spania, Belgia și Bulgaria.

Toate acestea le-au făcut marii negustori, pentru ca să ajungă să dicteze ei prețul la cereale. Ce poate micul plugar, în fața acestor negustori, decât silit de sărăcie să-și dea rodul pământului pe un preț de nimic, pentru ca apoi marii negustori să împartă lumii pâinea după cum le convine.

Aci este norocul și secretul politic, cel vor și duce guvernele. Noi Românii am putea să ducem o politică fericită, căci pământul e bogat și plugarul deprins cu munca. Numai că recolta noastră de multe ori e mai slabă și de calitate inferioară, fiindcă nu sămânăm sămânță curată.

Este vremea sămânatului. Dl ministru Mihaleche a spus, ce sămânță să sămânăm, pentru ca să putem concura cu grâul nostru grâul altor țări.

S'a gătat și cu bacșișul la vămi

Este lucru cunoscut și îți era mai mare rușinea, de ce se petrecea la vămi. Nu odată, ci de mai multe ori, ne frecam pe sub nas străinii, spunând că în România cum pui piciorul trebuie să dai bacșiș. Pentru că să curme acest rușinos obicei, rămas dela turci, ministrul interim (locșitor) dela finanțe, dl Madgearu, a dat un ordin strict către vămi, spunând că această boală a bacșișului delagranțe, ne-a adus multă rușine și pagubă statului.

Dl ministru Madgearu face atenți și răspunzători de sârpierea acestei boli pe inspectorii de circumscripție. Cu începerea dela 15 Septembrie, sunt obligați toți inspectorii, să cerceteze toate listele de taxe, ce se plătesc — și alte taxe de vămuire — la funcționarii dela vămi,

Inspectorii sunt făcuți răspunzători de toate cazurile aduse la cunoștința ministerului de persoane străine. Și cel mai mic caz e fief, va fi dus comisiei de disciplină spre hotărârea pedepsei. Și spune mai departe circulara: Voim să deschidem ochii tuturor, că suntem hotărâți să încheem cu trecutul.

Mai amintește dl ministru, că pe lângă inspectorii va mai trimite și alte persoane cu însărcinare specială, spre a face controlul la diferite vămi, pentru ca să vedă cum se aplică acest ordin.

Cu vremea credem, că trebuie să se termine și cu această rușinoasă rămășiță de pe vremea fanariștilor. Ordinul ministerului e limpede. Cui i-s'a urât de funcție, care o are, să mai ia bacșiș. Rând pe rând se vor lua toate măsurile, ca să nu mai fim de rușinea și ocara străinătății.

Boalele cerealelor

Tăciunile la păloase

În săptămâna trecută am dat o raie printre plugarii roștri ce au venit cu grâu în târgul Sibiului, să mai stau de vorbă, să-i mai întreb de năcazuri și să văd cum mai merge prețul cerealelor. În șirul carelor încărcate, ce așteptau să vină cumpărătorii, am văzut un cer încărcat până deasupra loitrelor. Era un plugar din Loamnăș. Desfac sacul și bag mâna în grâu, când colo o scot neagră, de parcă aș fi scos-o din horn. Grâul era plin cu tăciune, cum n'am mai văzut niciodată.

În timpul acesta vine un negustor și întreabă de preț Românașului nostru par'că îi era și rușine să i spună prețul și a zis cu gura moartă: „șaptezeci ferdele!” — „Șaizeci, vrea?” îi răspunse negustorul. Din câteva vorbe s'au ajuns la târg și a vândut grâul, căci ce era să facă cu el, fiind tot tăciune.

Am mai văzut și la alții grâu cu tăciune, de aceea am crezut că voi face lucru cu folos pentru celitorii noștri, dacă ne vom opri împreună să vedem ce este tăciunile și cum ne scăpăm de el. Și o facem aceasta, fiindcă tocmai acum e vremea să folosim leacul pentru stărpirea tăciunelui.

Este lucru știut, că plugarul harnic și priceput, care voiește să-și sporească produsul ogorului său și să-și mărească venitul, pregătește pământul, alege sămânța și o pregătește, pentru ca ea să poată scăpa de boale și de dușmanii ce-i are.

Dintre boalele grâului cea mai răspândită și mai periculoasă este tăciunile. Această boală atacă grâul, orzul, ovășul, meiul, porumbul și alte, aducând plugarului mare, foarte mare pagubă. Pe deoparte îi nimicește din recoltă și pe de altă parte îi scade aproape la jumătate din prețul cerealelor, cum a păt și plugarul din Loamnăș, despre care eminteam mai sus.

Cunoscând fiecare plugar, poate mai bine chiar decât noi, ce pagubă îi face tăciunile, credem că este lucru de interes a-l cunoaște ce este și cum se răspândește. Tăciunile, sau cum îi mai zice și malura, nu este altceva decât niște ciuperci ce cresc în corpul plantei atacate, unde face apoi niște sămânță, praful acela negru cu miros de pește stricat. Acest praf negru este dus de vânt pe floarea spicului sănătos, unde apoi putrezește bobul sănătos.

Să vedem cum se face bolnăvirea grăului, orzului și a ovășului. Firicelele de praf de tăciune sunt răspândite de vânt pe pământ și pe semințe la treerat. Firicelele ajunse în pământ, aduse de vânt sau cu bobul de grâu, incolțesc și dau naștere la niște ciuperci mici, ce trăesc în paiul de grâu și se ridică în sus până la spic. Ajuns la spic bolnăvește toate boabele.

Cunoscând ce este și cum se răspândește tăciunile, trebuie acum să vedem cum să ne apărăm, cum să luptăm contra acestei boale. Leacul e știut și cunoscut de plugarii noștri, numai că mulți se mângăie cu vorba zicând: „Dacă vrea Dumnezeu se face grâul și nepreparat cu piatră vânăță și cu var”. Acestora le spun să lase acest gând pentru alții și el să-și saramureze regulat cu piatră vânăță și cu var grâul de sămânat.

Înainte de a face grâul cu „saramură”, — apă de var și piatră vânăță — trebuie ca grâul de sămânță să fie spălat, pentru ca să se aleagă toate boabele ușoare și atacate înăuntru bobului de tăciune. Numai după aceea să se pregătească grâul pentru sămânat.

Și iată de ce trebuie să se facă acest lucru. Prin vânturare și spălare se aleg boabele bolnave. Prin tratarea seminței cu zeamă se nimicesc toate firele de tăciune de pe boabele sănătoase și se fresc de a se mai bolnăvi de tăciune când ajung în pământ.

Să se mai știe un lucru: Tăciunile se răspândește și crește bucuros în anii ploioși, nouroși și reci, deci și în locuri mlăștinoase, umbroase și răcoroase.

Acum să vedem cum să pregătim grâul contra tăciunelui. Sunt două feluri de tratament: cu piatră vânăță și cu un fel de prafuri numite, unul „abavit” și altul „porzol”.

Noi vom stărui asupra felului cum trebuie pregătit grâul cu piatră vânăță și cu var, fiind leacul probat cu folos de o mare parte

din plugarii roștri. Desigur că sunt multe feluri de a pregăti grâul, noi vom arăta pe cel mai bun și mai eficient.

Plugarul harnic topește în 10 ferii (100 de litri) de apă 2 kilograme de piatră vânăță și puțin var. Această soluție o ține într'o puțiră, în care pune o corfă (un chelțeu), ce intră în apă până la marginile de sus. În acea corfă punem apoi cu un vas grâu, mestecând mereu cu un băț. Corpurile străine, ce se ridică deasupra apei, se aruncă. După ce s'a muiat bine grâul se ridică corfa. Odată apa scursă bine, se golește grâul pe arie, ca să se zbracească.

Cu 100 de litri putem împietri dela 50—60 de ferdele de grâu. Dacă am socoti cât ne costă ferdele la împietruire, ne iese 15—20 de bani. Iată că e o sumă bagatelă. Atunci ce ne mai poate opri, ca să nu ne facem (preparăm) grâul cu această soluție?

Încheiem articolușul acesta, cu convingerea, că nici un celitor al foii noastre nu va mai sămâna pe viitor grâul nepregătit, căci doar știm cu toții vorba proverbului românesc plin de înțelepciune: „Ce vom sămâna, aceea vom și secera”.

Ion Munteanu.

Câte cereale s'au vândut în luna August în Brăila

Despre vânzările de cereale făcute în portul Brăila s'a făcut o socoteală, din care reiese că s'a vândut numai în luna August 5089 vagoane de cereale în valoare de Lei 262 203.000. Din acestea au fost 771 vagoane grâu, în valoare de 55.127.000 lei. Prețul de vânzare a fost între 610—820 suta de kilograme. Porumb s'a vândut numai 5 vagoane. Prețul a fost cu 400 lei suta de kgr.

S'au vândut 375 de vagoane de orz în valoare de 170 388 000. Prețul de vânzare a fost dela 416 lei până la 504 lei suta de kgr. Ovăs s'a vândut 65 de vagoane în valoare de 22 386 000 lei. Prețul de vânzare a fost dela 320 până la 415 lei suta de kgr.

S'au încărcat pe vapoare 43 vagoane de mei în valoare de 1 811.000 lei. Prețul meiului a fost dela 343 până la 505 lei suta de kgr. S'au vândut 171 vagoane de fasole, în valoare de 17 585 000 lei. Prețul a fost dela 885 până la 1016 lei la suta de kgr. În anul trecut în decursul lunii August n'em vândut numai 20 vagoane. Săcară s'a vândut 34 vagoane în valoare de 1 598.000 lei. Suta de kgr. a fost plătită cu 420 până la 520 lei. S'au mai vândut 30 de vagoane de mazăre cu 2 145 000 lei și 28 de vagoane de mazăre de nutreț în valoare de peste 1 638 000 lei. Prețul la ambele feluri de mazăre a fost între 510 și 610 lei. Au fost exportate 2 vagoane de rapiță în valoare de peste 247.000 lei. Prețul de vânzare s'a miscat între 1230 și 1320 lei. S'au mai vândut și 13 vagoane de muștar în valoare de 1 001 000. Prețul de vânzare a fost între 710 și 820 lei suta de kgr.

Cum va fi iarna?

Astronomii și pricepătorii în ale măsurilor vremii încep de pe acum a vesti, cum va fi iarna. Răspunsurile lor sunt cam în doi perii și spun, că iarna viitoare ori e foarte grea ori e foarte ușoară.

Dacă spunem că va fi o iarnă grea, desigur că se bucură numai negustorii de lemne, de blănuri, de stofe și de încălziminte. Cu toată indispoziția ce o va întâmpina prezicerea noastră, totuși noi trebuie ca să o spunem după cum o vestesc astronomii.

Este știut, că iarna anului 1927—28 a fost o iarnă grea, având un frig de 30 grade celsius. În iarna trecută a fost și mai frig ridicându-se până la 43 de grade celsius.

Despre iarna acestui an se spune, că vom avea zăpezi mari și gerul se va ridica până la 30 de grade celsius și se prea poate chiar să se repete grozăvia gerului din Februarie. Socotind după semnele și mai ales petele din soare, se crede, că vom avea o iarnă grea, cu viscole și cu geruri mari.

Prețul cerealelor

Pe cât ne-a fost de mare bucurie în vedea unei recolte bune, pe atât ne este de mare durerea, la valorizarea ei. Să zicem și să nădujdim, că toți lucrurile se vor îmbunătăți pe când vom vinde porumbul.

Un fapt, care neliniștește pe toți este, că nu se grăbește nimeni să mai cumpere cereale. Înainte de războiu și după războiu umblau negustorii de cereale prin târguri ca furnișle, pe când astăzi, dacă mergi la târg crezi că au dispărut toți negustorii de cereale. Nu prea sunt nici parale, ca să se cumpere cerealele de către morari și brutari, așa că toți cumpără numai cât le este, absolut de lipsă, în speranță că plugarul constrâns de sărăcie o să lase și mai jos din prețul cerealelor.

Afară, pe piețele din străinătate se dă marea bătălie a concurenței. America cu grâul ei ales și bobonat concurează grâul din Europa. Iată, că la sărăcia noastră se alătură, fără să vrea, America ce ține în loc prețul pe piețele de cereale, vânzându-se cu grâul ei.

La noi în țară ofertele se înmulțesc din zi în zi, așa că este de înțeles că negustorii se dau înapoi să mai cumpere, și prin

urmare prețurile scad, cu toate măsurile ce s'ar lua din partea conducerii statului.

Prețul grâului a scăzut și pe al porumbului, deși în acest an e de o calitate bună. Totuși ultimile știri telegrafice spun, că parecă ar mai mișca în jos de cereale.

Ce spun astronomii despre mersul vremii

Cu toți am văzut, că dela 7 până la 9 Sept. a fost o schimbare bruscă, răcindu-se vremea. Astronomii pun aceste schimbări în cărua schimbărilor din soare.

Din această cauză în America au urmat călduri foarte mari. Pe oceanul Pacific au fost furtuni îngrozitoare. Pe insula Lucon din arhipelagul Filipinelor, tifunul (vânt îngrozitor) a dărâmat mii de case și a ucis peste 250 de oameni.

Pe lângă acestea, în Argentina s'au produs mari cutremure de pământ. Au fost cutremure de pământ și în Rusia.

Din cauza eșirilor de apă, a început să bătue holera în India, murind peste 2000 de locuitori. În Grecia se spune că bătue ciuma.

Toate aceste cutremure de pământ, holeră, ciumă, — spun astronomii, — sunt în strânsă legătură cu schimbările din soare și cu căldurile cele mari.

Pregătirea armatei în Germania

Foile socialiste din Germania scriu multe articole, prin care se arată nemulțumite față de bugetul ministerului de războiu german. Socialiștii spun, că se cheltuiesc prea mulți bani pentru armată. E știut, că Germania, potrivit tratatului dela Versailles, nu poate ține o armată mai mare de 100 000 de oameni. Măi arată foile socialiste, că ministerul de războiu plătește 4000 de ofițeri și 21 000 de subofițeri.

Iată că în Germania tot la trei soldați este un ofițer sau un subofițer. Cine nu-și poate închipui cât de bine vor fi pregătiți acești soldați? — La marină din 9963 de marinari sunt 4981 ofițeri și subofițeri, deci un ofițer sau subofițer, la doi marinari.

Socialiștii arată, că bugetul ministerului de războiu crește an de an și că un soldat german costă pe stat lunar 600 de mărci, adică 24 000 lei. Suma ce se cheltuiește cu armamentul și cu muniția, e de sute de milioane la an.

Și când te gândești, că toate acestea se fac într'un timp, când la Geneva se cere desarmarea!?

Nr. 1596/929

Publicațiune de licitațiune

Se scoafe la licitație darea în întreprindere a lucrărilor pentru reconstruirea podului Nr. 12 cu tablier de beton armat de 15 m. deshidrate peste râul Siherbach pe șos. Jud. Sibiu—Cisnădie —Tâlmăciu Km. 8-9.

Suma devizului aprobat este Lei 843.134.—

Licitația se va ținea cu oferte închise întocmite conform legii contabilității publice, anexând la oferta recipisa de depunerea la Administrația Financiară a garanției de 4%, după suma din ofertă, în ziua de 15 Octombrie 1929, ora 11^{1/2} a. m., în localul serviciului de poduri și șosele din Sibiu, palatul prefecturii județului așa Nr. 39.

Sibiu, la 16 Septembrie 1929.

Nr. 1.76.929

Publicațiune

Comuna Cristian, jud. Sibiu, ține în ziua de 5 Octombrie a. c. la 2 ore p. m. o licitație publică pentru darea în întreprindere a furniturii de 100 stănjini lemne de foc pentru salariștii comunei.

Licitația se va ținea în conformitate cu legea contabilității publice art. 72-88 cu oferta închise.

Condițiile se pot vedea în orele de oficiu la primăria comunală.

Cristian, 16 Septembrie 1929.

Primăria comunală

Primăria comunei Broșteni

Publicațiune

Primăria comunei Broșteni, jud. Târnava-mică, aduce la cunoștința publică, că licitația pentru arandarea pășunatului de iarăș va avea loc în localul Primăriei comunale din Broșteni în ziua de 25 Octombrie 1929, orele 10 a. m., iar adjudecarea va fi la ora 1 p. m. aceeași zi.

Prețul de strigare este cel stabilit în condițiile de licitație. Vadiul de 10% din prețul strigării se va depune înainte de începerea licitației.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72-83 din legea contabilității publice.

Condițiile de licitație se pot vedea în biroul notarial din Cenăde între orele de serviciu și la Primăria comunei Broșteni.

Broșteni, 10 Septembrie 1929.

Primăria comunală

11221

Căminul de ucenici

din Sibiu primește ucenici cu plată, pe lângă toată întreținerea. Ucenicii trebuie să fie apți și la o meserie, înainte de ce intră în cămin.

Se caută 2 învățăcei

la prăvălia de manufactură, colonaie și fierărie: **Nicolae Băchișan**, Săsciori, jud. Alba.

11215

11227

Corpul 7 Armată, Serv. intend.
Nr. 1494 3/929 11234

Publicațiune

Corpul 7 Armată Serviciul Intendenței din Sibiu ține în ziua de 12 Octombrie 1929, ora 11 licitație publică cu oferte închise în conformitate cu L. O. P. art. 72-88 pentru achiziționarea a 2 (două) autocamioane cu sarcina utilă de 2000 (două mii) Kgr.

Caetul de sarcini se poate vedea în orice zi de lucru între orele 11-13.

Sibiu, 23 August 1929.

Șeful serv. Int. C. 7. A.
Int. Col. Tutunaru

Nr. 551.929

11229

Publicațiune

Comuna Iacoveni, jud. Târnava-mare, arandăză cărciuma comunală, în conformitate cu dispozițiunile publice în ziua de 7 Octombrie a. c. ora 10 a. m., prin licitație publică.

Prețul de esclamară pe an e fixat la Lei 15 000.

Vadiul 10%.

Condițiunile speciale de licitație se pot vedea la primăria comunală.

Iacoveni, 24 August 1929.

Primăria comunală

„GUANO - FOSFAT TRANSYLVANIA“

guano natural din peștera

„CIOCLOVINA“

este cel mai bun și cel mai eficient material pentru îngrășarea pământului, conține 16-18% acid fosforic, 0,6% nitrogen, 5% acid carbonic, 80% var și 12% alte substanțe organice, adică materiile nutritive și absolut necesare tuturor plantelor, cerealelor, viilor, pomilor și legumelor.

Guano cu guano forțează și accelerează producțiunea și creșterea și are efect 3 ani de zile. Se vinde cu vagonul și în cantități mai mici, cu prețul de lei 2.20 pro kg. Sacii cu prețul de cost. Cu 40% mai eficient ca guano artificial. Cereri pentru procurarea materialului se vor adresa arătându-se exact comuna, poșta ulimă și gară, la

„CIOCLOVINA“

Societate în Comandită pentru exploatarea îngrășămintelor de fosfat, în FUI, jud. Hunedoara.

11228

Nr. 3985-29

CONCURS

11245

Pentru ocuparea postului de **voiajor** însărcinat cu plasarea de filme în Ardeal se escrie concurs cu termen de 30 Septembrie 1929. Reflecțiunilor li-se cere să dovedească cu acte în regulă: cunoașterea deplină a celor 3 limbi obișnuite, pregătirea profesională, ocupația avută până acum și prețurile de salariu.

Astra Cinematografică s. a. Sibiu.

Primăria comunei Scoreiu

Nr. 1040/929

11231

Publicațiune

Se aduce la cunoștința publică, că comuna Scoreiu dă în arandă pe termen de trei ani începând cu 1 Ianuarie 1930, crâjma comunală, în ziua de 14 Octombrie 1929 ora 2 p. m., pe lângă prețul strigării de 10.000 Lei.

Condițiile de licitare se pot vedea la primăria în orele oficiale.

Primăria comunală

Nr. 215/929 Not.

11222

Publicațiune

Neavând licitația ținută la 10 Iulie a. c. rezultat — se face o nouă încercare de licitație în **21 Septembrie** a. c., la ora 3 d. m., în cancelaria primăriei comunale din Mihai-Viteazul, referitor la vânzarea de 200 buc. stejari de pe pășunatul „Tufe”. Stejarii s'au prețuit la 76.249 Lei 20 b. Vadiu 10%.

Condițiunile se află la primăria comunală.

Mihai-Viteazul, 1 Sept. 1929.

Primăria comunală

De vânzare

UN TRACTOR 50 H. P. anul 35 H. P. marca Avery. anul 24 H. P. sistem tauze, consumația economică petrol. Bun pentru orice scop industrial sau agricol. — Rezica Pocol, Turda Pitaisa 1.

11228

Căutam

un **cărciumar** pentru Hotel-Restaurantul din Sadu, cu data 1 Octombrie. — Doritorii a se adresa la Vinăria Izvorul Sibiu strada Rotarilor 25-a.

11238

Fabrica de cute din Orlat cumpără lemne

verzi de măstescăn, nesparte, lungi dela doi metri în sus, groase dela 15 cm. diametru în sus, a be drepte și noduri puține. Amatori a se adresa fabricii.

11204

Publicațiune

Pășunatul săseac Șeica Mare dă în arandă 650 jugăre pășunat, 200 jug fănațe de iarăș, dela 1 Noembrie 1929 până la 1 Aprilie 1930. Condițiunile de licitație se publică în ziua licitației la 29 Septembrie 1929.

Șeica Mare, 17 Sept. 1929.

11246

Comitetul

Fiecare crescător de oi își va păstra turma sa întregă cu ajutorul Galbinolului

Galbinolul este cel mai bun și eficient preparat contra Distomatozei (Gâlbeaza) oilor.

Înainte mureau în fiecare an multe mii de animale din cauza acestei molime.

În ultimul timp însă **întrebuințarea Galbinolului** a schimbat cu totul lucrurile. — Cu o singură capsulă de Galbinol (Doza normală care costa numai 14 lei) se poate menține în viață și vindeca orice oie bolnavă de Gâlbează.

Galbinolul se poate cumpăra la orice farmacie sau droguerie.

Luați câteva capsule.

O cutie originală cu 25 capsule costă 350 lei, una cu 12 capsule 180 lei, una cu 6 capsule 100 lei. O capsulă este o doză curativă pentru orice oie, indiferent de greutatea sau vârsta sa.

11203

Reprezentanța:

Drogueria „Standard” București I.